

Пантелєєв М.С., Шматько Н.М., Долженко В.М.

СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ НА УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

У даний момент конкурентоспроможність вищого навчального закладу (ВНЗ) як об'єкта управління прийнято розглядати як комплексну характеристику ВНЗ за визначений період часу в умовах конкретного ринку, що відображає перевагу перед конкурентами по ряду визначальних показників - фінансово-економічних, маркетингових, матеріально-технічних, кадрових і соціально-політичних, а також здатність вузу до безкризисного функціонування й своєчасної адаптації до мінливих умов зовнішнього середовища. Безумовно визначальним фактором забезпечення конкурентоспроможності є стратегічне управління потенціалом ВНЗ. Питання управління вищими навчальними закладами представлені в працях Абрамова І.В., Балихіна Г.А., Барановського А.М, Горелик О.М., Грудзинського А.О., Егоршина А.П., Жабина А.П., Журавльова В.А., Жильцова Е.Н., Зиннурова У.Г., Кларка Дж. Б., Ключєва А.К., Князева Е.А., Кортєва С.В., Лукашенко М.А., Романковой Л.І, Панкрухіна А.П., Садовничего В.А., Тихонова А.Н., Чекмарєва В.В., Шатина А.Ю. Лазарєва В.А., Ломакіна А.М, Романовій І.Б., Фасхієва Х.А., Долятовського В.А., Мохначєва С.А., Жабина А.П., Липкіной Е.Д. і інших дослідників.

У роботі [1] обґрунтоване положення, у якому затверджується, що на додаток і на зміну конкурентоспроможності як метаорієнтованого параметра функціонування ВНЗ приходить конкурентостійкість, под якої розуміється, що конкурентостійкість ВНЗ – це його здатність сформулювати й використовувати в довгостроковій перспективі сукупний потенціал, що забезпечує ВНЗ стійке ринкове положення, реалізацію його пріоритетних цілей, партнерське співробітництво й економічні переваги в порівнянні з іншими ВНЗ на вибраному їм ринку. Зроблено вивід про те, що найбільш відповідною формою стратегічного партнерства, що забезпечує підвищення конкурентостійкості ВНЗ, є освітній кластер, визначений як група навчальних закладів, що географічно сусідять взаємозалежних (загального, початкового професійного, середнього професійного й вищої професійної освіти) і пов'язаних з ними роботодавців на чолі з галузевими міністерствами, органів державного й муніципального управління, що має координуючий центр. Концепція управління конкурентостійкістю ВНЗ включає наступний ряд основних понять: сукупний потенціал ВНЗ; стійка конкурентна перевага ВНЗ; фактори, що забезпечують стійкі конкурентні переваги ВНЗ; фактори тимчасової конкурентної переваги ВНЗ; ключові компетенції ВНЗ. Сукупний потенціал ВНЗ, виступаючи в єдності просторових і тимчасових характеристик, концентрує в собі одночасно три рівні зв'язків і відносин. По-

перше, поняття «потенціал» оцінює сукупність властивостей, накопичених ВНЗ, що обумовлюють їхню здатність до функціонування й розвитку. По-друге, поняттям «потенціал» характеризується сьогодення з погляду практичного застосування й використання наявних здатностей.. По-третє, сукупний потенціал орієнтований на розвиток, тобто проектується в майбутнє.

Литература:

1. Мохначев, С.А. Теоретико–методологические основы управления конкурентостойчивостью высшего учебного заведения: Монография. Екатеринбург – Ижевск: Изд–во Ин–та экономики УрО РАН. – 2009.